

Civilsamhället i samhällsbyggnadsprocessen:

Det småskaliga entreprenörskapets roll

Malin Tillmar, Professor
Entreprenörskap och social förändring
www.lnu.se/ent

Kommunala strategier, ”Mindre många” - Syssner (2018)

Tillväxt

Entreprenörskap
(i dagligt tal - snävare mening)

Anpassning

Entreprenörskap
(i forskningstermer och bredare
mening)

Alla företagare är inte entreprenörer

och

alla entreprenörer är inte företagare

	Business owners	Private employees	Public employees	Civil society
Entrepreneurs				
Leaders / Administrators				

Tre exempel på småskaligt entreprenörskap i samhällsbyggnadsprocessen:

1. Lokala kooperativa lösningar på nödvändiga problem
2. Sektoröverskridande entreprenörskap
3. Kvinnors företagande på landsbygden

Lokala kooperativa lösningar på nödvändig service

- Lanthandlar, Bensinmackar, Personal och Föräldra- eller brukarkooperativa förskolor, skolor och äldreboenden, fiberföreningar (se även Cras – komunitärt medborgarskap)
- Sociala företag, kooperativt landbruk etc
- Resilins/Robusthet och klimatpåverkan
- Community Supported Agriculture – andelsjordbruk

- Varför utvecklas detta i vissa lokalsamhällen och ej i andra?

Sektoröverskridande entreprenörskap

- Organisatoriska lösningar:
Kooperativ, kommunalt ägda EU-projekt, Idéburet offentligt partnerskap
- Hinder:
Olika logiker, finansiella svårigheter
- Möjligheter:
Gränsgångare
Intersektoriell kompetens

Slutsatser Sektorsöverskridande samverkan: 5K

- **Kontextens** betydelse – alla lösningar fungerar inte överallt
- **Kontakt** – nätverk och mötesplatser
- **Kompetens** – intersektoriell kompetens, gränsgångare
- **Kapital** – finansiellt (även humant o socialt)
- **Kontinuitet** – samverkan underlättas av långvarigt samspel

Kvinnors företagande på landsbygden

- Starkt lokalt engagemang
- Ofta små och i mindre lönsamma branscher
- Inte någon generell lösning på jämställdheten eller den ekonomiska tillväxten. För detta krävs vidmakthållet välfärdssystem.
- Ger nödvändig service på landsbygden och därmed centralt för utveckling och ”bobarhet” på landsbygden
- Nära kopplat till lokala (ofta kooperativa) lösningar

Avslutande summering

- Ingen brist på entreprenörskap – men låg synlighet för entreprenörskap från civilsamhället.
- Stödet till entreprenörskap kan behöva kanaliseras annorlunda, beroende på om en tillväxt- eller en anpassningsstrategi är tillrädlig.
- Det entreprenörskap som möjliggör livet i en krympande kommun – och är en del av anpassningen - bör få ökad uppmärksamhet och stöd.
- Detta gäller i synnerhet i tider då antropocen och ett robust (resilient) samhälle står hög upp på agendan.
- Diskursen kring 'entreprenörskap' har blivit snäv, politiserad och ekonomiserad. En medvetenhet om det och vidgning av synsättet är centralt.

Läs mer:

Tillmar m fl (2018) Sektorsöverskridande samverkan: En studie av organisering för välfärd mellan olika samhällssektorer, Helix Rapport 18:002

Sköld, Tillmar m fl (2018) Kvinnors företagande i landsbygdskommuner med fokus på Småland och Öland, Helix Rapport 18:001

Pettersson & Tillmar (2019) Att jobba med hjärtat: En studie av grön omsorg ur genus- och entreprenörskapsperspektiv, SLU, Framtidens djur, natur och hälsa, Rapport nr 3

Tack!

Malin Tillmar

Professor i Entreprenörskap

www.lnu.se/ent

Malin.tillmar@lnu.se

